

Rovviltnemnda i region 7 - Nordland

Saksbehandler, innvalgstelefon

Charlotte Holmstad Arnesen, 75 54 78 20

Saksframlegg til møte 2/2026 - Rovviltnemnda i region 7 - Nordland

Sak 6/2026 Godkjenning av innkalling

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner innkalling til møte 2/2026 uten merknader.

Sak 7/2026 Godkjenning av protokoll fra møte 1/2026

Sekretariatets forslag til vedtak:

Rovviltnemnda i region 7 – Nordland godkjenner protokoll fra møte 1/2026 uten merknader.

Sak 8/2026 Drøftinger/orienteringer/referatsaker

a) Orientering fra Miljødirektoratet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møtet.

b) Orientering fra Statens naturoppsyn om aktuelle saker

Orientering legges fram i møtet.

c) Orientering fra Mattilsynet om aktuelle saker

Orientering legges fram i møtet.

d) Orientering fra Statsforvalteren i Nordland om aktuelle saker

Orientering legges fram i møtet.

e) Fagrapporter og lignende

Relevante fagrapporter, utredninger og lignende:

- Tovmo, M., Mattison, J., og Kleven, O. 2025. Overvåking av kongeørn i Noreg 2025. Resultat frå 12 intensivt overvåka område. [NINA rapport 2707](#). Norsk institutt for naturforskning.
- Vangen, K-M., m.fl. 2025. Faggrunnlag for utredning av bestandsmål for gaupe og jerv. [NINA rapport 2693](#). Norsk institutt for naturforskning.

f) Akuttsaker behandlet av Statsforvalteren

Dato	Hvor	Tema
2026.01.28	Saltfjellet rbd	Intensiv gjeting
2026.02.04	Balvatn rbd	Tillatelse til skadefelling av gaupe i deler av Saltdal kommune
2026.02.12	Saltfjellet rbd	Intensiv gjeting

g) Brev til nemnda

Dato	Fra	Tema
2025.11.19	MDIR	Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv – utvidelse av kvote - Hamarøy
2025.11.30	KLD	Avgjørelse på kvoter for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 1, 2, 3, 4-5, 6 og 8.
2025.12.09	KLD	Retting – avgjørelse på kvoter for lisensfelling av ulv utenfor ulvesonen i region 1, 2, 3, 4-5, 6 og 8.
2026.01.09	KLD	Angående rovviltneemndenes årsrapport 2025
2026.01.12	MDIR	Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i Narvik kommune
2026.01.12	MDIR	Beslutning om ekstraordinært uttak av jerv i Hamarøy kommune
2026.01.13	Norges bondelag	Bruk av kamerafeller som standard metode for dokumentasjon av jerveynglinger
2026.01.13	KLD	Reindrifutøvere i kommunale/interkommunale fellingslag
2026.01.28	KLD	Avgjørelse på klager på vedtak om kvotejakt på gaupe i region 1, 2, 3, 5, 6, 7 og 8 i 2026
2026.02.03	MDIR	Oversendelse av klage på vedtak om kvote for betinget skadefelling av gaupe i rovviltregionene 5, 6, 7 og 8 i 2024
2026.02.10	MDIR	Kvote for betinget skadefelling av gaupe i region 5, 6, 7 og 8 – våren 20126
2026.02.13	MDIR	Kvote for betinget skadefelling av ulv – våren 2026
2026.02.25	NOAH	Klage på vedtak om utvidelse av kvote for betinget skadefelling av gaupe i rovviltregion 7 i Nordland 2026

Sekretariatets forslag til vedtak:

Sak 8/2026 drøftinger/orienteringer/referatsaker tas til orientering.

Sak 9/2026 Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak – forbruk i 2025 og budsjett for 2026**Sekretariatets forslag til vedtak:**

Nemnda godkjenner føringene i saksframlegget for Statsforvalterens videre saksbehandling, med følgende budsjettfordeling:

a) Drift av nemnd og sekretariat, kap. 1420.21:

Årets tildeling er på 950 000,- til dekking av møtegodtgjørelser og reiser til nemnda, samt til drift av sekretariatet.

b) Forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73:

Årets tildeling er på kr 10 500 000,-. I tillegg kommer restmidler på kr 1 289 000,- som ble utbetalt i desember 2025 til tiltak i reindrifta. Dette gir et samlet budsjett for 2026 på kr 11 789 000,- fordelt som følger:

- Tiltak i saueneæringen – **kr 3 595 600,-**
Prioriterte tiltak:
 - Gjeting/utvida tilsyn i regi av beitelag, i kombinasjon med vokterhund eller kadaverhund, og ved akutte tap
 - Elektronisk overvåking (innkjøp av radiobjeller/e-bjeller/smartbjeller/droner)
 - Planlagt tidlig nedsanking
 - Forsinket slipp på utmarksbeite
 - Kadaverhundarbeid (kurs/godkjenningsprøver)
- Tiltak i reindrifta – **kr 5 393 400,-** (hvorav kr 1 289 000,- er utbetalt som restmidler)
Prioriterte tiltak:
 - Flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder
 - Samling med helikopter før flytting mellom sesongbeiter
 - Intensiv gjeting i kombinasjon med tilleggsføring i forbindelse med kalvinga
 - Tilleggsføring på vinteren som alternativ til flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder
 - Tidlig slakt av kalv
 - Elektronisk overvåking (radiobjeller/e-bjeller/smartbjeller/droner)
- Andre tapsforebyggende tiltak – **kr 880 000,-**
Prioriterte tiltak:
 - Diverse prosjekter
 - FoU-prosjekter
 - Kommunale skadefellingslag
- Skadefellingsutgifter, akuttsaker og andre hastesaker – **kr 1 500 000,-**
- Konfliktdempende tiltak – **kr 420 000,-**

c) Tjenestekjøp, kap. 1420.21:

Samlet budsjett for 2026 er kr **700 000,-** (hvorav kr 200 000,- som ble utbetalt til SCANDCAM i desember 2025). Det settes av midler til følgende tiltak:

- Bestandsregistrering av rovvilt, inkl. dusører – 300 000,-
- Årlig reindriftsseminar i regi av Statsforvalteren i Nordland – 50 000,-
- Bjørnesporing i Sverige, trening av hunder – 55 000,-
- Drift av kvotetelefon og vakttelefon – kr 2000,-
- Droneprosjekt – Universitetet i Innlandet – 50 000,-

Sekretariatets vurderinger**Drift av nemnda og sekretariatet, kap. 1420.21**

Region 7 – Nordland får kr 950 000,- til dekking av møtegodtgjørelse og reiser til nemnda og drift av sekretariatet. Miljødirektoratet har tildelt disse midlene basert på erfaring fra tidligere år, antatt møtefrekvens, reiseavstander og forventet kostnad til sekretariat.

Kostnadene med vakttelefonen hos Statsforvalteren belastes også over denne posten. Det legges opp til at vakttelefonen er bemannet gjennom hele året siden vi har både sau og tamrein i fylket, med åpningstider gjennom året tilpasset sannsynligheten for at det oppstår hastesaker i samsvar med inngått særavtaler mellom Statsforvalteren og fagforeningene:

- 2. januar til 14. mai kl. 09:00 til 19:00 alle dager.
- 15. mai til 1. oktober kl. 08:00 til 22:00 alle dager.
- 2. oktober til 23. desember kl. 09:00 til 19:00 alle dager
- 24. desember til 1. januar kl. 10:00 – 14:00 alle dager.

I tillegg kan det ved behov iverksettes høyere beredskap.

Forebyggende og konfliktdempende tiltak, kap. 1420.73

Formålet med tilskuddsordningen er å sikre iverksettelse av effektive tapsforebyggende tiltak for å begrense de skadene som rovvilt kan forårsake på produksjonsdyr i landbruket og reindriftsnæringen. For at tilskudd skal kunne gis må det omsøkte tiltaket ha en direkte taps- og skadeforebyggende effekt. Tilskuddsordningen kan også bidra til konfliktdempende tiltak for å begrense ulemper for lokalsamfunn og andre grupper.

Regelverket for tilskuddsordningen er fastsatt i "forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak", og i 2024 ble forskriften endret. Revidert forskrift ble fastsatt av Klima- og miljødepartementet 12.12.2024 og trådte i kraft 01.01.2025.

Saksframlegget bygger på følgende overordnede dokumenter:

- Planleggingsrammer for regionale rovviltnemnder 2026 (vedlegg 1)
- Rapport om vurdering av FKT-ordningen (NIBIO rapport 6.130.2020 *Vurdering av FKT-ordningen*).
- Forskrift om tilskudd til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak (FKT-forskrifta).
- Rovviltforliket av 2011 og andre sentrale føringer i rovviltforvaltninga.
- Revidert forvaltningsplan for rovvilt i Nordland, vedtatt av rovviltnemnda 20. mars 2017 (med noen mindre justeringer 30. mai 2018).

Forvaltningsplanens overordna forvaltningsprinsipper for bruk av FKT-midler er følgende:

- 3.2.1 FKT-budsjettet til reindrifta og saueneæringa skal fordeles tilnærmet 50/50.
- 3.2.2 FKT-midler skal prioriteres til tapseforebyggende tiltak i områder hvor det er mål om ynglinger av de ulike rovviltartene (altså prioriterte områder for jerv eller bjørn og byrdefordelingsområde for gaupa). Tiltakene skal være tilpasset aktuell rovviltart for område.
- 3.2.3 Tilskudd til større/tyngre driftstilpasninger og omstilling er kun aktuelt i områder prioritert til jerv og/eller bjørn.
- 3.2.4 I områder hvor man mistenker rovvilttap kan det, uavhengig av arealdifferansieringen, brukes FKT-midler til tiltak som bedrer kunnskapsgrunnlaget, og som bidrar til bedre oversikt over beitedyr og gir økt mulighet til å oppdage rovvilttap.
- 3.2.5 FKT-midler an benyttes til kompetanseheving knyttet til skadefelling og jakt/felling, med mål om at uttak av rovvilt skal bli så effektivt som mulig. Samarbeidstiltak og tiltak som dekker flere kommuner skal prioriteres.
- 3.2.6 Det krevet normalt en egenandel for en del av tiltakene, inkludert tiltak som innebærer investeringer. På denne måten kan en sikre at flere brukere får støtte, og i tillegg at søker er motivert til å gjennomføre tiltaket. Størrelsen på egenandelen vil variere med omfang og type prosjekt.
- 3.2.7 Samarbeidstiltak skal generelt prioriteres framfor søknader fra enkeltpersoner.
- 3.2.8 Ved prioritering av midler mellom beiteområde/reinbeitedistrikt, skal rovdrybelastningen i området vektlegges tungt. Videre skal det legges vekt på de aktuelle beitebrukeres/ beitelags/reinbeitedistrikts robusthet (sårbarhet, arbeidskraft, mv).
- 3.2.9 For tiltak hvor det er utarbeidet nasjonale standarder, skal disse følges med mindre annet er presisert i tilsagnsbrevet. Dette gjelder tidlig nedsanking av sau og beredskapsarealer, bruk av vokterhund og bruk av rovviltsikre gjerder.
- 3.2.10 Eventuelle ubrukte FKT-midler ved slutten av året skal fordeles etter følgende prioritering:
 - a) Restmidler kan benyttes til finansiering av flerårige prosjekter av større omfang.
 - b) Restmidlene kan benyttes til tiltak som initieres av Rovviltneemnda eller Statsforvalteren.
 - c) Dersom mengden restmidler gir rom for det, kan disse benyttes til tiltak i reindrifta som skal gjennomføres i vinterhalvåret. I slike tilfeller skal Statsforvalteren informere alle reinbeitedistrikt om muligheten til å søke midler innen en fastsatt frist. Slike midler blir utbetalt forskuddsvis i slutten av desember.

Samlet budsjettstørrelse

Forslag til fordeling av FKT-midlene er gjort i samarbeid mellom Klima – og miljøavdelingen og Landbruks – og reindriftavdelingen hos Statsforvalteren i Nordland.

Rovviltneemndas økonomiske rammer for 2026 er på kr 11 789 000,- til forebyggende tiltak mot rovviltskader og konfliktdempende tiltak.

De siste årene har det nasjonalt blitt avsatt 10 millioner kroner til tilrettelegging for framtidig skadefellingsoppdrag i regi av kommuner for hele landet, utover den totale budsjetttrammen. Da har Statsforvalteren meldt inn fylkesvis behov etter innkomne søknader i regionen. I år ble det ikke satt av slike øremerkede midler i Statsbudsjettet, og ordningen er nå slik den opprinnelig har vært, ved at Rovviltnemnda selv, ut fra totalbudsjettet til regionen, skal avsette midler til formålet som Statsforvalteren fordeler til de ulike kommunale skadefellingslagene.

I november/desember 2025 fordelte Statsforvalteren ubrukte restmidler, hvor kr 1 489 000,- ble utbetalt til reindriftsnæringa og rovviltrelaterte prosjekt. Av disse midlene ble 200 000,- belastet budsjettpost 1420.21 Tjenestekjøp. Siden restmidlene i stor grad brukes til tiltak som pågår i 2026 tas disse midlene med i vurderingene om tildeling av friske midler i 2026. Det betyr at nemnda i år har et samlet budsjett på kr 11 789 000,-, inkludert utbetale restmidler for 2025 på kap. 1420.73, og på kr 700 000,- på kap. 1420.21 Tjenestekjøp.

Samlet søknadssum for FKT-midler i 2026 er på over 28,7 millioner kroner (ekskludert omsøkte restmidler i 2025). Dette medfører nødvendigvis hard prioritering mellom ulike typer tiltak.

Tabell 1. Oversikt over forebyggende og konfliktdependende tiltak, budsjett inkl. restmidler i 2025, forbruk i 2025, fordelte restmidler i 2025, søknader i 2026 og budsjettforslag 2026.

FKT, kap. 1420.73	Budsjett 2025, inkl. restmidler	Forbruk 2025	Fordelte restmidler 2025	Søknader 2026	Budsjettforslag 2026
Planlagte tiltak i sauenæringa					
Planlagt tidlig sanking		438 178,-		1 348 682,-	
Forsinka slipp på beite		129 240,-		209 200,-	
Flytting til annet beite		0,-			
Planlagt gjeting/utvida tilsyn		228 875,-		873 500,-	
Gjeterhund/vokterhund		274 499,-		856 000,-	
El-gjerde til rovviltsikring		0,-			
Beiting på inngjerdet areal		0,-		558 195,-	
Beredskapsareal		0,-		43 000,-	
Bruk av tekniske tiltak		31 163,-		194 496,-	
Andre tiltak		140 470,-		59 880,-	
Kadaverhundarbeid		433 543,-		878 035,-	
Elektronisk overvåking		1 362 935,-		3 959 625,-	
SUM sau	3 410 000,-	3 041 903,-		8 980 613,-	3 595 400,-
Planlagte tiltak i reindriffta					
Flytting til annet beite		1 826 804,-	623 000,-	3 546 979,-	
Planlagt intensiv gjeting		595 590,-		2 218 400,-	
Kalving i gjerdet		0,-		2 012 512,-	
Fôring av rein i perioder		2 343 542,-	666 000,-	5 938 807,-	
Bruk av tekniske tiltak		111 102,-		716 442,-	
Tidlig slakting		256 500,-		535 800,-	
Andre tiltak		0,-		285 000,-	
Kadaverhundarbeid		0,-			
Elektronisk overvåking		29 245,-		388 736,-	
SUM rein	5 115 000,-	5 162 693,-	1 289 000,-	15 642 676,-	5 393 400,-
Andre tapsforeb. tiltak					
Tilrettelegging kommunale skadefellingslag	1 300 000,-	1 280 975,-		2 969 880,-	
Felling/jakt					
FoU	400 000,-			193 000,-	

Diverse		397 000,-		224 000,-	
SUM andre tapsforeb. tiltak				3 386 880,-	880 000,-
Akutte tapsforeb. tiltak					
Skadefelling		156 680,-			
Sau – forsinka slipp					
Sau- tidlig sankning					
Sau – gjeting/utvida tilsyn		115 000,-			
Rein –		300 000,-			
SUM akutte tiltak	1 500 000,-	571 680,-			1 500 000,-
Konfliktdependende tiltak	300 000,-	303 000,-		507 500,-	420 000,-
SUM FKT	12 025 000,-	10 757 251,-	1 289 000,-	28 517 669,-	11 789 000,-

Forvaltningsplanen, soneforvaltning og fordeling mellom sau og rein

Iverksetting av tapsforebyggende tiltak i beitenæringene er et viktig virkemiddel som en del av en tydelig soneforvaltning. Det fremgår av rovviltforliket at: «I prioriterte beiteområder skal uttak av dyr som gjør skade på beitedyr gjøres raskt, og i slike områder skal miljøforvaltningen i større grad enn i dag bidra til å effektivisere slikt uttak, uavhengig av om bestandsmål er nådd. I prioriterte rovviltområder skal saueproduksjon og andre produksjoner basert på utmarkbeite tilpasses gjennom forebyggende tiltak og omstilling, med utgangspunktet i forekomst av rovvilt i beiteområde».

I forvaltningsplanen er det slått fast at FKT-midler skal prioriteres til tapsforebyggende tiltak i områder hvor det er mål om yngling av de ulike rovviltartene (pkt. 3.2.2). Med den vedtatte arealsoneringen er det svært lite sau på beite i prioriterte rovviltområder for bjørn og jerv. Det er også begrenset med sau i områder som grenser opp mot prioriterte rovviltområder for bjørn og jerv. Det vil derfor være lite behov for FKT-midler til sauenæringen i disse områdene. Imidlertid har flere reinbeitedistrikt viktige beiteområder innenfor prioriterte rovviltområder for bjørn og jerv. Prioriteringen av FKT-midler til tiltak i disse områdene vil være i tråd med prinsippet om tydelig soneforvaltning.

Utenfor rovdyrsonene skal tapsforebygging i utgangspunktet skje gjennom regulering av rovviltbestandene, og det skal i utgangspunktet ikke være nødvendig med tyngre beitetilpasningstiltak. Med en arealdifferensiering som ikke er egnet for å ivareta de regionale bestandsmålene for jerv og bjørn i Nordland, blir situasjonen mindre forutsigbar og forvaltningsplanen bidrar derfor i liten grad til en tydelig og målrettet bruk av FKT-midlene.

I og med at gaupebestanden skal forvaltes ut fra et byrdefordelingsprinsipp, er det aktuelt å prioritere midler til alle områder hvor det kan oppstå tap til gaupe. Samtidig er det færre aktuelle tapsforebyggende tiltak mot tapt til gaupe, enn for eksempel mot tap til bjørn og/eller jerv.

Rovdyrenes arealbruk og vandringskapasitet tilser at det kan oppstå tapssituasjoner utenfor rovdyrsonene. Spesielt med tanke på en arealdifferensiering som ikke er egnet for å ivareta de vedtatte regionale bestandsmålene for jerv og bjørn i Nordland. Erfaring viser at skadefelling er svært vanskelig på barmark, og det derfor må forventes at det kan oppstå situasjoner hvor man ikke lykkes med uttak av skadegjørende rovvilt i prioriterte beiteområder. I lys av dette kan det være riktig å bruke FKT-midler også utenfor rovviltsonene, særlig til tiltak som bidrar til bedre oversikt over beitedyr og økt mulighet til å oppdage rovvilttap.

I forvaltningsplanen er det lagt opp en 50/50 fordeling mellom sauenæringa og reindrifta. De siste årene har nemnda imidlertid prioritert mer midler til reindrifta, med en 40/60 fordeling. I 2025 var

samlet FKT-budsjett på kr 12 025 000,- (inkl. utbetalte restmidler i 2024 og supplerende tildeling av midler til (inter)kommunale skadefellingslag. Av dette ble 8 619 628,- utbetalt til tiltak i saueneæringa og reindrifta, hvor 63 % gikk til tiltak i reindrifta, og 37 % gikk til tiltak i saueneæringa. Dette inkluderer akuttmidler som ble tildelt løpende gjennom året fra felles budsjettpost.

Vi foreslår også i år å prioritere noe mer midler til reindrifta. Begrunnelsen for dette er:

- Beitenæringas arealbruk i områder som er prioritert til jerv og bjørn, tilsier at man bør prioritere midler til tiltak hos reieneiere som har årstidsbeiter innenfor disse områdene.
- Ulik utvikling i tapseomfang i saueneæringa og reindrifta. I saueneæringa har både antall erstatningssøknader og antall sau og lam som omsøkes og erstattes som tapt til rovvilt samlet sett gått markert ned de siste årene. Rovvilttapene er relativt lave sett i forhold til tapshistorikken de siste 20 årene. Tall over tap og produksjon i reindrifta viser en svært krevende situasjon og utvikling med svært store kalvetap og liten produksjon. Gjennomsnittlig tilgang på kalv etter tap (altså kalv til slakt og påsett) var i 2025/2026 på 40 % av simletallet. For flere distrikt var det lavere enn 30 %. Selv om årsaken til den negative utviklingen kan være sammensatt og variere mellom distrikt, er det sannsynlig at fredet rovvilt er en viktig faktor over hele Nordland reinbeiteområde. Vi foreslår derfor også i år at det er riktig å prioritere FKT-midler til reindrifta, også til distrikt som ikke berøres av prioriterte rovviltområder for bjørn eller jerv.

Av samlet budsjett på 11 789 000,- (inkl. utbetalte restmidler i 2025) foreslår vi at kr 8 989 000,- fordeles til tapsforebyggende tiltak i saueneæringa og reindrifta, mens resten går til andre tiltak. Vi foreslår at reindrifta får 60 % av midlene, og at saueneæringa får 40 %. Dette er samme prosentdeling mellom sau og rein som nemnda har vedtatt de åtte foregående årene.

Dialog med beitenæringene

I forbindelse med utarbeiding av saksframlegget med FKT-budsjett, har det i likhet med tidligere år, blitt gjennomført møte med Nordland reindriftssamer og et møte med ulike organisasjoner i saueneæringa hvor vi har orientert om vårt arbeid med FKT-ordningen og diskutert de ulike tiltakstypene. Dette har vært nyttig i arbeidet med fordeling av FKT-midlene.

Nærmere om de ulike tiltakene

Nedenfor omtaler vi de ulike tiltakstypene hver for seg, med noen erfaringer fra 2025 og anbefalinger for 2026.

I Riksrevisjonens undersøkelse om rovviltforvaltninga i 2019, jf. dokument 3:13 (2018-2019), var ett av hovedfunnene at miljøforvaltninga har for lite kunnskap om tapsårsaker og om effekter av forebyggende tiltak. Som en oppfølging av dette ble det gjennomført et nasjonalt prosjekt i regi av NIBIO og NINA der oppgaven var å vurdere om formålet med FKT-forskrifta kan realiseres på en bedre måte enn i dag, og i så fall hvordan. De leverte sin rapport i desember 2020. Vi har sett på hva NIBIO og NINA vurderer og anbefaler for de ulike typene tiltak. I etterkant av dette arbeidet har også FKT-forskrifta blitt revidert og den nye forskrifta som trådte i kraft 1. januar 2025 er et resultat av dette arbeidet.

Elektronisk overvåkning (gjelder både for reindrifta og sauenevinga)

Radiobjeller:

I Nordland blir 1/3 av FKT-budsjettet til saueneving brukt til innkjøp av radiobjeller. I 2025 ble det utbetalt 1,4 millioner i tilskudd til dette formålet. For 2026 har det blitt søkt om til sammen nesten 4 millioner til innkjøp av radiobjeller i sauenevinga. Disse er fordelt på 20 søknader fra både beitelag og enkeltbruk.

Radiobjeller går inn under «tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget» i FKT-ordninga, men mange bønder og beitelag melder om at tiltaket også har en direkte tapsforebyggende effekt ved at man avdekker uro i beiteområdet. Dette avdekkes tidligere med radiobjeller enn ved ordinært tilsyn. På bakgrunn av dette finner rovviltneimnda det fornuftig å bruke en såpass stor andel av budsjettet til dette formålet.

Der hvor det ble gitt tilsagn om midler til radiobjeller, ble det gitt et beløp som kunne dekke inntil 90 % av kostnadene med innkjøp og drift første år, uavhengig av ønsket leverandør. Prisene per enhet varierer en del mellom de ulike leverandørene. Radiobjeller kan deles i to kategorier. Bjeller som får signal over mobilnettet (Telespor) og bjeller som får signal over satellitt (FindMy). Sistnevnte er dobbelt så dyr i innkjøp, men dekker også de delene av beiteområdet hvor det ikke er mobildekning. Derfor vil beitebrukere som har dårlig mobildekning benytte seg av satelittbjeller, med det resultat at færre dyr i besetninga bærer bjelle i beitesesongen. Denne avveininga må hver enkelt beitebruker ta.

Bruk av radiobjeller er i FKT-forskrifta ikke ansett som et direkte tapsreduserende tiltak, men et indirekte tapsforebyggende tiltak, samt konfliktdempende, jf. NIBIO rapport *Vurdering av FKT-ordningen*. Tiltaket kan bidra med bedre kunnskap om tapsårsaker og bedre beitedyrberedskapen med at skadesituasjoner oppdages tidligere slik at akutte tiltak kan iverksettes (eks. økt tilsynsaktivitet, akutt nedsanking eller skadefelling). Elektronisk overvåking som fører til funn av kadaver og som kan bidra til økt dokumentasjonsgrad kan være fornuftig å utføre i enkelte beiteområder med spesielle utfordringer for å dokumentere tap på beite. Denne kunnskapen vil kunne påvirke beitedrifta generelt, forvaltningen av rovvilt, samt erstatning for husdyr og tamrein tapt til freda rovvilt. FKT-forskrifta § 6 hjemler tilskudd til tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget. Dersom radiobjeller driftes og organiseres gjennom beitelag eller reinbeitedistrikt, vil man bedre kunne sikre at utstyret blir brukt til hensikten, og ikke som et ordinært driftsverktøy.

Vi foreslår at det også i år prioriteres innkjøp av radiobjeller. Ved behandling av de enkelte søknadene vil vi legge vekt på behovet for bedre kunnskap om tapsårsaker i søkers område, og sannsynlig rovviltbelastning i området. I tillegg til de rovvilt-relaterte fordelene ved bruk av radiobjeller, er det også klare driftsmessige fordeler i forbindelse med tilsyn og sanking. Vi legger derfor opp til en videreføring av praksis med å dekke 90 % av innkjøpskostnader inkludert første års driftskostnader, og at det ikke kan påregnes framtidige tilskudd til å dekke driftskostnader. I tilfeller der beitelag søker om radiobjeller på vegne av sine beitelagsmedlemmer, vil tilskuddssummen tilfalle beitelaget og så må de selv gjøre en intern fordeling av midlene.

Et innspill fra Nordland bondelag er at det kunne vært interessant å konsentrere tilskudd til radiobjeller geografisk, for å få 100 % dekning på dyr med radiobjeller innen et visst område. I dag fordeles klavene spredt rundt i fylket. Nordland bonde- og småbrukarlag har gode erfaringer med å sette klaver på alle søyene i samme besetning. De mener at med de nye klavene, som har bedre holdbarhet enn de gamle, vil gi god dekningsgrad etter hvert. Da mener de også at FKT-midlene kunne bidratt til drift av eksisterende klaver. Dette vil bidra til at flere beitebrukere kjøper inn radiobjeller til sine besetninger.

NoFence

Et sauebruk i Sørfold fikk i 2024 muligheten til å teste NoFence som FKT-tiltak. De har hatt veldig gode resultater av dette, og har hatt langt færre tap de to siste beitesesongene enn i 2023. NoFence kan utvilsomt ha en forebyggende effekt mot rovviltskader, men det er noen utfordringer med NoFence kontra radio-/satelittbjeller.

I utgangspunktet er innkjøpsprisen på NoFence og FindMy (satellitt) den samme. Skal man bruke gjerdefunksjonen i NoFence så må alle de voksne sauene gå med klave. I motsetning til FindMy der man kan sette klaver på noen utvalgte enkeltindivider. Det vil derfor være uoverkommelig store kostnader knyttet til å bruke NoFence i store besetninger. Abonnementene koster også mer. Noe vi ser fra bruket i Sørfold som søker om å få dekt utgifter til abonnement.

Sekretariatet mener at det er krevende å sette vilkår og gi en likeverdig saksbehandling, og at det er et tiltak som, til tross for tapsforebyggende effekt, vil være krevende å praktisere innenfor FKT-ordninga. Vi anbefaler derfor å ikke prioritere dette, men heller åpne for det i særskilte tilfeller etter dialog med beitebruker.

Droner:

Vi har i 2026 mottatt søknader om innkjøp av drone fra både saue- og reindrifta. I reindrifta er samlet søknadssum på rett rundt 700 000,- kr, fordelt på distrikt og siidaandeler. Flere av søknadene fra reindrifta dreier seg om innkjøp av termisk drone. For sau har vi mottatt søknad fra to beitelag, med en søknadssum på i overkant av kr 194 496,-, der det ene beitelaget søker om termisk drone.

Bakgrunnen for tidligere og årets søknader fra saueneæringa og reindrifta om innkjøp av droner er; effektivisering av tilsynsaktivitet ved at man får oversikt over hvor flokken/besetningen befinner seg og beitebruk, drone kan bidra til mindre forstyrrende tilsyn spesielt under kalvingsperioden, effektivisering av samling og flytting av rein, spesielt dersom reinen befinner seg steder hvor det er vanskelig/utrygt for mennesker å ferdes og økning av kunnskapsgrunnlaget ved at man tidligere kan finne kadaver, samt funn av kadaver hvor det kan være vanskelig for mennesker å ferdes.

Tidligere år har vi avslått enkeltsøknader av droner og heller prioritert midler til kunnskapsformidling om bruk av droner i beitenæringen, samt utprøvningsprosjekter i samarbeid mellom FoU-institusjoner og beitenæringene. Imidlertid ser vi at interessen for innkjøp av droner har økt de siste årene, samt at bruken blir mer implementert i begge næringene, både regionalt og nasjonalt.

Rovviltregion 6 (Midt Norge) ønsket mer informasjon om bruk av droner i beitenæringa og det ble i 2022 og 2023 sendt ut et konkurransegrunnlag på prosjekt «Bruk av drone som forebyggende tiltak i beitenæringa i rovviltregion 6». NIBIO har i regi av dette gjennomført to ulike studier som tar for seg bruk av droner som forebyggende tiltak. Studien fra 2022 – *Droner som FKT – bruk av droner som forebyggende tiltak i beitenæringa*, NIBIO rapport 9/8/2023, er basert på informasjon fra intervjuer, faglitteratur og dronetestflyvninger. Det ble blant annet funnet ut at droner som FKT kan brukes under tilsyn, flytting av dyr fra rovdrytsatte områder, automatisk gjenkjenning og telling av dyr, overvåking av rovdrytsatte områder, kadaversøk, søk av skadete eller skremte beitedyr og sporing av rovdyr. Det er imidlertid flere begrensinger med bruk av drone, som for eksempel komplekst regelverk, signaldekning og vær- og lysforhold. En svært viktig diskusjon i forbindelse med økt dronebruk i utmarka er blant annet hensynet til offentlig sikkerhet, personvern og ikke minst dyreliv. Studien fra 2023 – *Droner som FKT II – bruk av droner som forebyggende tiltak i beitenæringen*, NIBIO

rapport 10/27/2024, er basert på feltforsøk, erfaringer, personlig kommunikasjon og litteratur. Det var flere temaer som ble undersøkt i studien, blant annet ble kadaverfunn ved bruk av drone i ulike droneoperasjonskategorier og kadaverhund som metode sammenlignet, effektiviteten av dronesøk med GPS-posisjon og om drone kan være et hjelpemiddel i en skadefellingssituasjon. Ifølge undersøkelsene var det mange fordeler ved bruk av drone, som for eksempel økt effektivitet ved gjennomlysning av større områder for kadaver og for å sjekke realiteten til et dødsvarsel på en GPS-bjelle. Samtidig ble det også i denne studien avdekket flere begrensinger ved bruk av drone.

Vi vurderer at det er rovvilt-relaterte fordeler ved bruk av drone, samtidig er det også klare driftsmessige fordeler. Vi foreslår å videreføre fjorårets praksis med å dekke inntil 60 % av innkjøpskostnadene av droner med strenge vilkår om at dronen kun skal brukes i henhold til gjeldende regelverk og at man viser aktsomhet ovenfor dyr og mennesker i områder hvor droneflyvningen foregår. For beitelaget som har søkt om termisk drone vil summen være lavere enn det de i søknad har oppgitt som «minste tilskuddssum for delvis gjennomføring» (100 000,-).

Ved behandling av de enkelte søknader vil vi legge vekt på behovet for bedre kunnskap om tapsårsaker i søkers område, og sannsynlig rovviltbestand. Vi foreslår også at søknader fra beitelag/organisasjoner og reinbeitedistrikt prioriteres høyere enn søknader fra enkeltbrukere og siidaandeler/siida grupper.

Landbruks og matdepartementet har satt i gang et arbeid for å se på forenkling av dronereguleringen ref. Stortingsmelding om droner og ny luftmobilitet. Det gjelder særskilt flyging utenfor synsrekkevidde (BVLOS). Etter dagens regelverk er det vanskelig for en beitebruker/reineiere å operere innenfor reglene. Du skal ha gjennomført teorieksamen hos Statens vegvesen, og i forkant av hver BVLOS skal fylles ut «Deklarasjon av standardscenario». I praksis betyr det at all droneflyging skal skje med visuell kontakt med drona (VLOS), som igjen gjør at man mister store deler av potensialet som ligger i å bruke drone som FKT-tiltak.

Faglagene for sau mener at bruk av droner har et stort potensial i årene som kommer. Kanskje kunne dette vært mer profesjonalisert ved at man har utdannede dronepiloter som hyres inn over større områder. I dag er regelverket så krevende at det ikke er mulig for hver enkelt småbruker å følge kravene.

Planlagte tiltak – sau

Vi har mottatt 29 søknader om forebyggende tiltak mot rovviltskader og tiltak for å øke kunnskapsgrunnlag knyttet til sauens tap i utmark. Søknadene har en samlet søknadssum på underkant av ni millioner. Halvparten av søknadene er sendt av beitelag, mens den andre halvparten kommer fra enkeltbrukere.

Den 27. februar hadde sekretariatet møte med Nordland bondelag, Nordland bonde- og småbrukarlag og Nordland sau og geit. Innspill til de ulike tiltakene er kommentert under hvert enkelt tiltak. Av generelle innspill må det nevnes at faglagene synes at tilskuddspotten er for liten. De mener Stortinget burde sørget for at det ble tildelt mer penger til forebyggende tiltak.

Gjeting/utvida tilsyn

I 2025 ble det utbetalt kr 228 875,- til gjeting/utvidet tilsyn fordelt på åtte innvilgede søknader. Det meste ble utbetalt til beitelag/foreninger. I år har vi mottatt 17 søknader om utvidet tilsyn, med en samlet søknadssum på kr 1 866 751,-.

For å kunne gi midler til utvidet tilsyn må dette kombineres med bruk av vokterhund, kadaverhund eller i kombinasjon med andre tiltak, jf. FKT-forskrifta § 5 nr. 2.

Tilsyn i beiteområdet er en del av den ordinære driften i både husdyr- og tamreinnæringen og det enkelte foretak er gjennom dyrevelferdsloven pålagt et minimum av tilsyn på en gang per uke. Tilsynet skal også tilpasses beiteområdets- og besetningens størrelse. For å sikre tilstrekkelig god dyrevelferd må man særlig forvente at det i store besetninger med sau utføres tilsyn utover minimumskravet i lovverket.

I syv av søknadene om utvidet tilsyn, er det søkt om å gjennomføre dette som et enkeltstående tiltak, uten at det er i kombinasjon med vokterhund eller andre tiltak. Forskriften åpner ikke for dette da utvida tilsyn i seg selv ikke kan anses å ha en direkte tapsreducerende effekt. Når disse er sortert ut gjestår ti søknader om utvidet tilsyn, med en samlet søknadssum på kr 880 000,-.

Når det gjelder bruk av kadaverhund i kombinasjon med tilsyn, er ikke hensikten først og fremst å forebygge skade, men å gjenfinne kadaver for dokumentasjon av skade. Altså gi økt kunnskap. Effekt av kadaverhund i seg selv kan derfor ikke sies å være direkte tapsreducerende.

Når det oppstår en akutt skadesituasjon, er det imidlertid viktig å få rask oversikt over situasjonen og finne døde/skadde dyr, samt intensivere tilsynet, for å eventuelt forebygge nye skader. Til dette kan bruk av kadaverhund være effektivt. NIBIO har undersøkt effektiviteten i kadaversøk med hund. De konkluderer med at kadaverhunder har størst effekt når de benyttes i forbindelse med, eller ved mistanke om, en akutt skadesituasjon forvold av rovvilt. Den økte menneskelige aktiviteten samt hundenes lukt kan også virke avskrekkende for rovvilt.

Vi foreslår å videreføre praksis med at beitelag som erfaringsmessig opplever rovvilttap kan få avsatt noe midler som de disponerer gjennom beitesesongen til utvida tilsyn ved akutte tap. Dette er altså midler i beredskap som kan benyttes dersom det oppstår akutte tap.

Videre foreslår vi også å videreføre praksis med tilskudd til bruk av vokterhundekvipasjer i områder hvor det erfaringsvis kan oppstå tap til bjørn. Tiltaket skal gjennomføres i hht. fastsatt standard.

Vi legger opp til at alle former for tilskudd til gjeting/utvida tilsyn primært gis til fellessøknader fra beitelag eller andre samarbeidsformer.

Faglagene mener at man bør øke timesatsen for innleid tilsynspersonell. Det er vanskelig å få tak i gode ekvipasjer, særlig midt på sommeren. Dersom timesatsen økes blir det færre timer til tilsyn, siden den totale rammen ikke blir vesentlig større.

Planlagt tidlig nedsanking

I 2025 ble det utbetalt 440 000,- til tidlig nedsanking av sau på utmarksbeite. Det var kun 1/3 av det som var omsøkt til formålet. Tiltaket har en fast sats (ref FKT-forskriftens § 15) på 12 kr per dyr per dag på hjemmebeite, i perioden 10. aug. – 15. sept., i tillegg kommer tilskudd til sankehjelp for sau som er sanket før 1. sept. Når sekretariatet fordeler midler til tidlig nedsanking, tar vi utgangspunkt at det meste er sanket før 1. september og regner ut tilskuddssummen ut fra antall dyr som slippes på beite. I 2025 var det en sen sommer, og mange kom sent i gang med sanking, derfor ble ikke hele besetningen sanket tidlig. I et av tilfellene måtte sekretariatet dobbeltsjekke at nok sau var sanket såpass tidlig at de var berettiget tilskudd.

I år har vi mottatt åtte søknader på til sammen 1 348 682,-.

Tidlig sanking er et direkte tapsreducerende tiltak hjemlet i FKT-forskrifta § 5) nr. 1: Tiltak som fysisk skiller rovdyr fra bufe og er ansett som et av de mest effektive tiltakene vi har mot tap til rovdyr, jf. NIBIO-rapport Vurdering av FKT-ordningen. Siden dyra som blir sanket går på inngjerdet beredskapsareal eller inngjerdet innmark, krever det imidlertid høye krav til hjemmebeite, både når det gjelder kvalitet og kvantitet, selv om det gis kompensasjon for fôrutgifter og leie av jord eller beite.

I områder med årlige store tap til jerv på sensommeren og høst har tidlig sanking som fast ordning ført til betydelig reduksjon i tapene, jf. standard for tidlig nedsanking. Det er avgjørende for resultatet at alle besetninger innen samme beiteområde gjennomfører tiltaket og at samtlige beitedyr sankes ned fra beiteområde raskest mulig. Hvis ikke vil de beitebrukerne som ikke gjennomføre tiltaket få et svært stort rovdyrtrykk etter at de andre er ferdig sanket.

Rapportering fra i fjor viser at de aller fleste av de som gjennomførte tiltaket syns det har hatt meget god eller god tapsreducerende effekt. På grunn av sen sommer var det også noen beitebrukere som ventet til de siste ukene av perioden. Det går igjen at de fleste uansett har opplevd tap i utmark, men at tapene likevel ville vært betydelig større dersom dyra ikke hadde blitt sanket ned tidlig. De som syns tiltaket har hatt usikker eller liten tapsforebyggende effekt mener effekten er vanskelig å måle siden flere i beitet sanker tidlig, eller at tapene hele beitesesongen har vært for store.

Fastsatt sats på tidlig nedsanking er forskriftsfesta etter § 15 og er kr 12,- per dyr per dag. Vi foreslår å beholde sankehjelp på kr 20,- per dyr som blir sanket ned før 1. september, og å videreføre vilkårene om at minimum 70 % av dyrene skal være nede innen 1. september og at nær alle dyr skal være nede innen 15. september. Videre foreslår vi å videreføre de siste års praksis med å gi tilskudd til søknader som omfatter alle besetninger i naturlig avgrensede beiteområder hvor det erfaringsmessig kan oppstå betydelige tap til jerv eller bjørn. Tiltaket skal gjennomføres i henhold til fastsatt standard.

Bondelaget er prinsipielt imot tidlig nedsanking og forsinket slipp. Dette til tross for at beitebrukere sier at dette er det mest effektive tiltakene. Det strider med tradisjonell utmarksbeiting at dyrene ikke skal utnytte ressursene hele sesongen, og Bondelaget ønsker at dyrene skal gå lengst mulig på fjellet. Hadde dyrene stått i fjøset gjennom sommeren hadde man fått 0 % tap. Bondelaget stiller også litt spørsmål om hvor skillet mellom tidlig sanking og ordinær sanking er, og om Statsforvalteren har kontroll på om dette ikke blir utnyttet.

Forsinket slipp på utmarksbeite

I 2025 ble det utbetalt ca. kr 129 000,- til forsinka slipp fordelt på sju besetninger. Det ble gitt tilskudd på kr 12,- per dag per voksen søye i 10 dager. I år har vi mottatt sju søknader med en samlet søknadssum på ca. kr 209 000,-.

De aller fleste som gjennomførte tiltaket rapporterer om meget god eller god tapsreducerende effekt og viser til store og robuste lam som følger mora godt.

Forsinket slipp på utmarksbeite er også ett av tiltakene som er omtalt i FKT-forskrifta § 5 punkt 1 Tiltak som fysisk skiller rovdyr og bufe og er ansett som ett av de mest effektive tiltakene mot tap til rovdyr, jf. NIBIO rapport Vurdering av FKT-ordningen. Ved forsinka slipp blir lammene større og mer

robuste, med økt evne til å følge søya før de slippes i utmark. Tiltaket anses som helt nødvendig av dyrevernmessige hensyn i enkelte områder, og kan være aktuelt i besetninger med lave slippvekter og samtidig høyt tapstall for lam, jf. NIBIO-rapport.

Vi foreslår at forsinket slipp på utmarksbeite inngår blant tiltakene prioritert for FKT-midler og at satsen for forsinka på kr 12,- per søye per dag videreføres, samt at kompensasjonen gjelder per voksne søye i ti dager.

Fra faglagene er holdningene at tiltaket er effektivt. De er, i likhet med tidlig sanking, prinsipielt mot dette tiltaket, da det strider med tradisjonell bruk av utmarksbeitene.

Gjeterhund/vokterhund

I år har det kommet inn søknader for over én million til kjøp og trening av vokterhunder. Det er ikke kommet inn søknader om kjøp og hold av gjeterhund. Når det søkes om tilskudd til utvida tilsyn med bruk av hunder (vokterhunder/kadaverhunder), føres det også gjerne på kostnader med deltakelse på kurs, hold av hunder og kjøp av hunder.

Vi foreslår å videreføre praksis med at de som får tilskudd til bruk av vokterhund/kadaverhund, innenfor tilsagnsbeløpet kan føre noen kostnader med både hold og kjøp av hunder som en del av tiltaket. Et slik tiltak må følge fastsatt standard.

Vi legger opp til at alle former for tilskudd til gjeting/utvida tilsyn primært gis til fellessøknader fra beitelag eller andre samarbeidsformer. Kursing og kjøp/hold av gjeterhunder mener vi ikke bør prioriteres da dette ikke kan anses som tilskuddsberettiget tiltak etter FKT-forskriften.

Nordland bondelag mener at det bør kunne søkes for hold av hund. Rasene som brukes som vokterhunder er store, og skal ha oppfølging 365 dager i året selv om de kanskje ikke blir brukt til tilsyn. Det kreves stort utstyr for å holde slike raser, noe som medfører ekstra kostnader til eks hundebur, mat, osv.

Kadaverhund

Kadaverhunder er, i motsetning til vokterhund, ikke et direkte tiltak gjennom FKT-forskriften. Likevel har man sett at bruk av kadaverhunder kan være svært nyttig i kombinasjon med de tiltakene som er nevnt i forskriften.

Over år har det etablert seg tre ulike bruksområder:

1. Bruk av kadaverhund for å øke kunnskap om tap i beiteområdet (FKT-forskrift § 8 pkt 2)
2. Bruk av kadaverhund for ekstra tilsyn i forbindelse med tap (FKT-forskrift § 5 pkt 2)
3. Bruk av kadaverhund i forbindelse med akutte tap (FKT-forskrift § 5 pkt 3)

Som et ledd i denne anvendelige bruken av kadaverhunder har nemnda også over år gitt støtte til kadaverhundkurs. I 2025 ble det avholdt kurs i både Saltdal og Hattfjelldal. Kurset i Saltdal hadde stor etterspørsel, og ble utvidet etter avtale med sekretariatet uka før kursstart. Det ble i utgangspunktet gitt 100 000,- til hvert av kursene, men på grunn av den store etterspørselen ble det tildelt 10 000,- ekstra til kurset i Saltdal. Totalt ble det gitt 210 000,- til kadaverhundkurs i 2025.

Både Hattfjelldal beitebrukslag og Saltdal sausankerlag har søkt om kurs også i 2025, men søknadssummene har økt til 250 000,- totalt.

Vi vurderer at kursing og kompetanseheving bør prioriteres når man også prioriterer å bruke FKT-midler til utvidet tilsyn med kadaverhundekvipasjer, og foreslår derfor å videreføre denne praksisen. Det meldes også fra næringene at det kan være vanskelig å få tak i kadaverhundekvipasjer. Det skyldes delvis at satsene er for lave, og delvis at det er vanskelig å finne folk midt på sommeren.

Nordland sau og geit mener at bruk av kadaverhund kombinert med radiobjeller gir mye bedre forutsetninger til å finne kadaver. Med radiobjeller kan man se hvor dyrene oppholder seg / har opphold seg, og da kan man sette inn kadaverhundekvipasjer i områder hvor sannsynligheten øker for å finne kadaver.

Tilskuddet hjemles i FKT-forskrifta § 8 Tiltak for å øke kunnskapsgrunnlaget.

Beredskapsareal, rovviltavvisende gjerder, hjemmebeite og beiting på inngjerdet areal

Vi har i år mottatt én søknad fra en beitebruker i Narvik kommune som søker om tilskudd til rovviltavvisende gjerde på hjemmebeite. Et beitelag i Saltdal søker om mobile grinder som de kan bruke til å flytte sau til mindre rovviltutsatte områder.

Slike tiltak kan være hjemlet i FKT-forskrifta § 5) tredje avsnitt punkt 1: Tiltak som fysisk skiller rovdyr og bufe og er ansett som tiltak med god tapsreducerende effekt, jf. NIBIO-rapport Vurdering av FKT-ordningen. For oppsett av rovviltavvisende gjerde skal fastsatt standard følges. Sats for avtalt beiting på hjemmebeite er kr 13,- per dyr per dag, jf. FKT-forskrifta § 15 om nasjonale satser.

Vi vurderer at et slike tiltak kan ha god effekt. Imidlertid er det et svært kostbart tiltak. Tidligere år har nemnda ønsket å gi lav prioritet til tiltak som omfatter beredskapsareal, hjemmebeite og rovviltavvisende gjerder. Vi foreslår å følge samme praksis som tidligere. Imidlertid vurderer sekretariatet at det i spesielle tilfeller kan åpnes for å støtte tiltak med bakgrunn i tap- og rovviltsituasjon og i tett dialog med Statsforvalteren. Vi vurderer at vi ikke har slike tilfeller i år.

Nordland bondelag mener det er riktig å nedprioritere gjerder og grinder. Dette er kostnadskrevende tiltak som også er i strid med tradisjonell utmarksbeiting. Et tiltak som ikke er nevnt, er sankefeller, som kunne vært effektivt for å ta dyrene kjapt ned om høsten.

Planlagte tiltak – rein

Vi har mottatt 32 søknader fra reindriften i år, samt 13 søknader om restmidler som ble utbetalt i 2025 og som blir sett i sammenheng med årets søknader. Bakgrunnen for at vi har mottatt et såpass høyt antall søknader i år, er fordi det er laget ulike skjemaer knyttet til tiltakets effekt i det elektroniske søknadssenteret, altså om for eksempel tiltaket er tiltenkt å øke kunnskapsgrunnlaget (radiobjeller/droner og så videre) eller om det er et direkte tapsforebyggende tiltak (flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder, tilleggsfôring og så videre). Dermed er det flere søkere som har levert to søknader.

Vi har mottatt søknader fra både distrikt og siidaandeler (se tabellen nedenfor). Det er ulik praksis mellom distriktene om hvorvidt de velger å søke og gjennomføre tiltak sammen som et distrikt, siidaandeler, siidaer eller i en kombinasjon. Alle reinbeitedistrikt i Nordland reinbeiteområde er representert i søknadsmassen.

Vi har fortsatt samme praksis med å sende kopi av søknader fra siidaandeler og siidaer i distriktet til distriktsleder/styre til informasjon, med en frist til å komme med tilbakemelding dersom det skulle

være noe knyttet til den enkelte søknad. Dette er gjort for at distriktet skal være orientert om hvilke søknader som er sendt inn fra distriktet. Vi vil også sende kopi av vedtaksbrevet til distriktet.

Tabell 2: Oversikt over omsøkte tiltak og kostnader fordelt per distrikt og antall siidaandeler/siidaer.

Reinbeitedistrikt	Søknad fra distrikt	Søknader siidaandel/siidaer	Omsøkte tiltak	Omsøkte kostnader
Voengel Njaarke	Ja	5	Helikoptersamling før flytting sesongbeite, flytting fra mindre rovviltutsatte vinterbeiteområder, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving, tilleggsfôring av okser i forbindelse med kalvinga, tilleggsfôring på vinteren i og utenfor gjerdeanlegg, innkjøp av drone, innkjøp av radiobjeller, gjerdeanlegg i forbindelse med samling og flytting og innkjøp av snøskuter.	2 613 891,-
Jillen-Njaarke	Ja	1	Helikoptersamling og flytting fra vinterbeite, tilleggsfôring på vinteren, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving, innkjøp av drone og innkjøp av kikkert	1 370 000,-
Byrkije	Ja		Tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving, tidlig slakt, innkjøp av drone og innkjøp av radiobjeller	609 900,-
Røssåga/Toven		2	Flytting til vinterbeite, tilleggsfôring på vinteren, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalvinga, tilleggsfôring av okser i gjerdet i forbindelse med kalving, tidlig slakt og innkjøp av radiobjeller.	762 978,-
Hestmannen/Strandtindene	Ja		Helikoptersamling og flytting til og fra vinterbeite, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving, tidlig slakt, innkjøp av radiobjeller og innkjøp av drone.	1 205 800,-
Ildgruben		1	Innkjøp av drone.	84 699,-
Saltfjellet	Ja	6	Tidlig slakt av kalv, vedlikeholdsutstyr av drone, flytting fra vinterbeite, tilleggsfôring på vinterbeite, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving, innkjøp av termisk håndkikkert, innkjøp av radiobjeller,	4 383 015,-
Balvatn	Ja		Helikoptersamling før flytting til sesongbeiter, tilleggsfôring på vinterbeite og tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving.	420 000,-
Duokta	Ja		Tilleggsfôring på vinterbeite, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving og innkjøp av radiobjeller.	254 532,-
Stajggo Habmer		2	Flytting fra vinterbeite og innkjøp av droner.	411 099,-
Frostisen	Ja	1	Flytting til og fra vinterbeite, tilleggsfôring på vinterbeite, kalving innenfor gjerdet, innkjøp av drone og innkjøp av radiobjeller.	2 847 012,-
Skjomen	Ja		Flytting mellom sesongbeiter, tilleggsfôring på vinterbeite, tilleggsfôring og intensiv gjeting i forbindelse med kalving og i etterkant av kalving og innkjøp av radiobjeller.	579 050,-

Nedenfor vil vi omtale de ulike tiltakene, erfaringer fra 2025 og anbefalinger for 2026.

Samling og flytting av rein

I 2025 utbetalte Statsforvalteren ca. 1,8 millioner kroner i FKT-tilskudd til samling og flytting av rein mellom ulike sesongbeiter. Midlene gikk til dekking av helikopter og transportkostnader. Det ble gitt tilskudd til siidaandeler, siidagrupper og til distrikt.

Tidligere rapporteringer viser at reineiere generelt syns at tiltaket er hatt god tapsreducerende effekt ved at det skiller rovdyr og rein fra hverandre. Tiltaket har hatt best effekt der reineiere har hatt mulighet til å flytte til øyer, samtidig som slike tiltak har vært mest kostnadskrevende. Utdfordrende værforhold i forkant av flyttinga har ført til at rein har spredd seg og har økt tid- og ressursbruken

hos enkelte reineiere. I tillegg er det gitt tilbakemelding om at i enkelte områder er ikke lenger kystnære beiter å anse som mindre rovviltutsatte da de opplever at rovviltet også oppholder seg der.

I 2026 er det søkt om ca. 3,4 millioner til tiltaket, i tillegg til at det er utbetalt nesten 570 000,- til tiltaket i restmidler i desember 2025. Dette er en nokså stor nedgang i omsøkte midler sammenlignet med fjoråret hvor vi mottok en søknadsmasse på ca. 4,7 millioner til samme tiltak. Kostnadene er i hovedsak knyttet til helikopter for samling og/eller driving av rein, bruk av snøskuter eller transport med bil inkludert ferger og andre utgifter knyttet til innleid arbeidskraft, føring, føringstutstyr og gjerdemateriell.

Flytting mellom ulike sesongbeiter er del av reindriften naturlige driftsmønster, og skillet mellom hva som kan anses som ordinært drift og hva som er tapsforebyggende tiltak kan være en vanskelig grense. Dersom flytting innebærer at man bruker mindre rovviltutsatte beiteområder deler av året, kan det bidra til å redusere rovvilttapet ved at reindriften får en «pause» fra rovdyrtrykket noen måneder i året. Tiltaket kan være spesielt godt dersom man kan flytte til øyer, og dersom FKT-midlene benyttes til å flytte til områder som ellers ikke blir brukt på grunn av høye flyttekostnader. Flytting ved hjelp av biltransport kan også ha en tapsreduserende effekt fordi det skaper et brudd i tid og rom mellom reinflokk og rovvilt. Slike tiltak er ansett å ha en god tapsreduserende effekt, jf. NIBIO-rapport *Vurdering av FKT-ordningen*. NIBIO skriver i rapporten at selv om tiltaket er ansett å ha tapsreduserende effekt, er det spesielt tre ulemper som peker seg ut; om reinbeitedistriktet faktisk omfatter områder som er mindre rovviltutsatte, om de mindre rovviltutsatte områdene har gode nok beiter, og at flytting av «stedbundne» simler kan skape uro i flokken og at mer ressurser derfor må brukes på gjeting.

Som et alternativt tilskudd til biltransport, har vi de siste årene gitt tilskudd til samling og/eller driving av rein med helikopter. Dette for å effektivisere flytting slik at man kan unngå «strørein» eller flokker som står igjen i området det flyttes fra, og som derfor vil være mer utsatt for tap enn hovedflokkene. En effektiv tømning av rein i et område, kan bidra til at rovdrymengden i området blir mindre når reinen flytter tilbake senere på året. Effektiv samling vil også indirekte kunne bidra til lavere tap ved at reineierne får bruke mer tid på gjeting på vinterbeite, i stedet for å bruke tid på å samle og gjete strørein og gjenværende småflokker. Dersom slik samling skjer i forbindelse med flytting til mindre rovviltutsatte beiteområder, kan tilskuddet hjemles i FKT-forskrifta § 6 nr. 1 *Tiltak som fysisk skiller rovdyr og tamrein*.

Vi vurderer også at en god samling kan ha samme nevnte effekter også der flytting mellom sesongbeiter ikke innebærer at man bruker mindre rovviltutsatte beiteområder. Da må eventuelt søknad om tilskudd til samling vurderes etter FKT-forskrifta § 7 nr. 4 *Andre direkte tapsreduserende tiltak som ikke dekkes av § 5 og § 6*. Også tapsforebyggende tiltak som gjennomføres under tradisjonell flytting langs bakken, for eksempel bruk av nattkve og tilleggsføring kan gi direkte tapsreduserende effekt, da man skiller rovdyr og beitedyr gjennom natta.

Statsforvalteren foreslår at søknader om tilskudd til samling og flytting av rein til mindre rovviltutsatte beiteområder prioriteres der tiltaket kan forventes å være tapsreduserende, med hovedfokus på effektiv samling og flytting, og til biltransport der reineier planlegger å flytte til mindre rovviltutsatte beiteområder som er mindre tilgjengelig på grunn av høye flyttekostnader.

Ved vurdering av den enkelte søknad, vil vi vurdere omfanget av egenandel ut fra skillet mellom tiltak som ordinær drift og som tapsforebyggende tiltak. Tilsagnsstørrelsen vil også bli vurdert opp mot eventuelle tilskudd over reindriftsavtalen til flytting mellom sesongbeiter på grunn av manglende reinbeitekonvensjon med Sverige. Vi legger også opp til å gi fellessøknader fra distriktet

noe høyere prioritering med henvisning til FKT-forskriftas bestemmelser om prioritering av fellessøknader, samt at dette kan bidra til å videreutvikle det interne selvstyre i reindriften i samsvar med oppdrag Statsforvalteren har på dette feltet.

Vi ser at tilskudd til flytting av rein til mindre rovviltutsatte beiteområder i noen tilfeller kan føre til økte konflikter mellom reindriften og landbruk dersom rein er utenfor lovlig beiteområde/på innmark. Statsforvalteren vil følge opp tilfeller med rein utenfor lovlig beiteområder (på innmark) nøye for å begrense problemet. Der oppfordres til at reindriftsutøvere, grunneiere og kommuner bidrar til en god dialog for å finne løsninger lokalt.

Intensiv gjeting

I 2025 utbetalte Statsforvalteren i overkant av kr 500 000,- til intensiv gjeting/planlagt utvidet tilsyn i tilknytning til kalvinga. Det ble gitt tilskudd til siidaandeler, siidagrupper og til reinbeitedistrikt. I år har vi mottatt 22 søknader med et samlet søknadsbeløp på rundt kr 2,2 millioner kroner. Det er en økning sammenlignet med fjoråret. Mye av de omsøkte midlene gjelder planlagt utvida tilsyn i kombinasjon med andre tiltak som for eksempel tilleggsfôring på vinteren, i forbindelse med flytting og samling med mer. Dette er tilsyn som ikke dekkes gjennom FKT-forskrifta.

FKT-forskrifta § 6 nr. 2, åpner for at det gis tilskudd til intensiv gjeting av rein dersom det kombineres med andre tiltak tilknyttet produksjon. Tiltaket kan anses som et effektivt og et indirekte tapsforebyggende tiltak forutsatt at midlene benyttes slik FKT-forskrifta forutsettes ved at økt tilsyn øker sjansen for å oppdage kadaver, syke dyr, uro og en eventuell akutt skadesituasjon, jf. NIBIO rapport *Vurdering av FKT-ordningen*. Det aktuelle tiltaket er intensiv gjeting i kombinasjon med tilleggsfôring av rein i særlige tapsutsatte perioder av året. Rein er særlig utsatt for predasjon fra rovvilt under og i perioden like etter kalvinga. Det utvida tilsynet i kombinasjon med for eksempel fôring, kan bidra til at man får et overblikk av reinflokken i en sårbar periode, samt at det også kan bidra til at rovviltet holder seg unna og dermed kan redusere tapet av nyfødt kalv. En ulempe ved tiltaket er at det ikke er i tråd med et viktig prinsipp i tradisjonell reindriften om at simler skal få være mest mulig i fred under kalvingsperioden.

Tidligere rapporteringer viser at de aller fleste har opplevd at tiltaket hadde en god tapsreducerende effekt. De fleste reineiere opplever at den menneskelige aktiviteten gjennom tilsynet i seg selv virker rovdryavskrekkende, og at tiltaket har god effekt i sammenheng med fôring. Det opplyses også om bedre kontroll på flokken i en sårbar periode, og at de har større overblikk over området dyra kalver i, samt at tiltaket bidrar til å avdekke kadaver. Det kommer også fram i rapporteringen at det har vært tilfeller med tap, samt stort rovdryrtrykk hele perioden, men at tilsynet har virket å ha en mer positiv effekt, enn hvis det ikke var gjennomført. Noen har også meldt om usikker effekt av tiltaket, da andre uroende momenter har forstyrret flokken i perioder med utvidet tilsyn. Enkelte reineiere benytter seg også av drone i forbindelse med dette tilsynet, for å ikke forstyrre reinen med menneskelig aktivitet.

Vi anbefaler å videreføre prioritering av fellessøknader av tilsyn i forbindelse med kalvinga. Vi mener felles organisering av gjeting kan gjøre at man oppnår bedre effekt og rasjonell bruk av arbeidskraft. Det kan også bidra til å videreutvikle det interne selvstyret i reindriften. Vi foreslår å videreføre praksis med at satsene per siidaandel økes med 10 000,- der det er koordinering av tiltak i hele reinbeitedistrikt, for hele siidagrupper som er delt inn med ulike områdebruk, eller tilfeller der tre eller flere siidaandeler koordinerer, organiserer og rapporterer felles på intensiv gjeting i kalvinga.

Poenget med å gi tilskudd til dette tiltaket er å bidra til tilsyn ut over det reineier må forvente å gjøre selv som dyreeier og næringsutøver. Utgifter må derfor knyttes til arbeid som gjeter/hjelpere gjør. Videre erfarer vi at kvaliteten på rapporteringen varer nokså mye. Dette fører ofte til merarbeid både for tilskuddsmottaker og Statsforvalteren. For å oppnå en tilstrekkelig målstyring av tilskuddsmidlene samtidig som rapporteringen er så enkel som mulig, foreslår vi at følgende tiltak finansieres:

- Lønnsutbetaling til gjeter
- Fakturering fra foretak for gjeterarbeid
- Bensinkostnader knyttet til gjeterarbeid som er finansiert i de to første punktene, men med en fast sats på kr 250,- per dagsverk.

Kalving i gjerde

Kalving i gjerdet er hjemlet i FKT-forskriften § 6 *Tiltak med direkte tapsreducerende effekt tamrein*, nr 1. *Tiltak som fysisk skiller rovdyr og tamrein*, bokstav b). Tiltaket går ut på å holde deler av reinflokken innenfor et gjerdeanlegg i perioden før kalvinga starter, til simlene har kalvet og like etter. Tiltaket har tidligere blitt gjennomført i svært begrenset omfang i Nordland reinbeiteområde. Vi har i år mottatt to slike søknader, begge fra Frostisen reinbeitedistrikt med et samlet søknadsbeløp på rett over 2 millioner kroner.

Kalving i gjerde er ansett som et direkte tapsreducerende tiltak med god tapsreducerende effekt ifølge NIBIO rapport *Vurdering av FKT-ordningen*. Imidlertid er tiltaket svært areal- og arbeidskrevende og bærer med seg flere utfordringer. Dersom tiltaket skal iverksettes når det er snødekt mark, vil det kreves mye vedlikehold og justering av gjerde, ettersom snøen smelter, for å oppnå ønsket effekt. Erfaring viser også at det kreves store arealer for at dyrevelferden til reinen opprettholdes, og et minimumsareal på ca. 6 daa per simle er eksempelvis brukt hos siidaandeler i Finnmark. Det anbefales videre at man har tilgang på flere beiteområder slik at man kan flytte til andre gjerder for å unngå nedtråkket vegetasjon og ødeleggelse av framtidige beiter. Ved at dyra er inngjerdet på et begrenset området, må man tilleggsføre for å opprettholde simlenes kondisjon, og denne føringen kan bidra til mindre tilgang på naturlig beiteplanter. Det vil også stilles krav til vedlikehold av god hygiene innenfor gjerde, både med tanke på kontaminering med avføring, økt smittepress og behov for bruk av fôrkrybber og tilgjengelighet på rent vann. Selv om det er mange utfordringer med tiltaket, er det også fordeler. Reineierne vil få full oversikt over kalvetilgangen, samt generell oversikt over dyrene og deres helse. Tamhetsgraden vil også økes, som kan føre til at framtidig arbeid med reinflokken forenkles og at stressnivået deres kan reduseres. Selv om gjerde i seg selv ikke kan forhindre tap til kongeørn, kan derimot den menneskelige aktiviteten i område virke avskrekkende.

Tiltaket er som nevnt svært areal-, tid- og kostnadskrevende og det er krevende å sikre god dyrevelferd. Nemnda har tidligere ikke prioritert bruk av FKT-midler til dette tiltaket, men likevel åpnet for å støtte tiltaket i helt spesielle situasjoner. Vi foreslår at kalving i gjerde ikke skal være et prioritert tiltak.

Tilleggsføring

I 2025 utbetalte Statsforvalteren kr 2,3 millioner i FKT-tilskudd til føring av rein både gjennom perioder på vinteren og i tilknytning til kalving. I år har vi mottatt 22 søknader med en samlet søknadssum på ca. kr 5,9 millioner. Det er en økning på nærmere 1,5 millioner sammenlignet med fjoråret. Det ble utbetalt ca. 700 000,- i restmidler til tiltaket i desember 2025.

Tiltaket er hjemlet i FKT-forskrifta § 6 nr. 2, *Utvidet tilsynsaktivitet i kombinasjon med følgende tiltak rettet mot produksjon av tamrein*, bokstav a) *Fôring av tamrein i korte perioder av året for å samle flokken med formål å unngå rovvilttap*. Det er ansett som et effektivt tiltak dersom det er stor fare for rovvilttap, jf. NIBIO rapport *Vurdering av FKT-ordningen*. NIBIO skriver at effekten er ansett som spesielt høy på vinteren i perioder med lite dagslys da fôring både samler flokken, samt at tilsynet kan virke rovdryavskrekkende. Imidlertid påvirkes tiltaket ofte av dårlig sikt og vanskelige kjøreforhold. I enkelte områder kombineres også tiltaket ved å sette rein i gjerde på natta eller ved lengre uværsperioder. Selv om tiltaket kan gi redusert rovvilttap, er det viktig å presisere at det i utgangspunktet ikke er et ønsket tiltak. Helst skal reinen klare seg på naturlige beiter, og fôring bør i utgangspunktet avgrenses til krisesituasjoner som for eksempel låste beiter og spesielle rovviltutfordringer. I områder hvor det drives utstrakt vinterfôring på grunn av rovvilttap, kan man med fordel arbeide med langsiktige løsninger for å redusere fôringsbehovet, som for eksempel ved å bedre tilgangen på beiteområder med mindre rovdyr.

Ved fôring av rein er det viktig å ha kunnskap om hvordan man skal gjøre det på en måte som hensyntar sykdom. Vi viser i denne sammenheng til at Veterinærinstituttet og NIBIO har publisert en rapport om utprøving av vinterfôring på Saltfjellet i 2015/2016. I tillegg har [NIBIO](#) og [Svenska Samers Riksförbund](#) skrevet en rapport og en brosjyre med informasjon om sikkerhet knyttet til fôring av rein.

Vi har i de siste årene praktisert med å gi tilskudd til tilleggsfôring av rein om vinteren, dersom man ikke kan flytte til mindre rovviltutsatte vinterbeiter. Tiltaket må kombineres med intensiv gjeting av reinen, noe som reineier må dekke selv. I tillegg kommer andre kostnader utover kjøp av fôr som må dekkes av reineier selv. Tilskuddet er ment som tilleggsfôring på frimark og ikke gjerdeanlegg. Derfor har vi i vilkårene skrevet at tilskudd i hovedsak skal benyttes til tilleggsfôring på frimark og utenfor gjerdeanlegg, samt at fôrmengden ikke skal være større enn at minst 50 % av vinterfôret skal tas opp gjennom naturlig beiting.

Tidligere rapportering viser at utøverne generelt synes at tiltaket har god eller meget god tapsreduserende effekt. Flokken opptrer samlet, reinen blir mer vant til menneskelig aktivitet, at menneskelig aktivitet virker rovdryavskrekkende, at reineier får bedre kontroll over flokken, samt at det er lettere å oppdage tap. Enkelte rapporterer likevel om uro og at de har vært plaget med rovviltaktivitet i perioder. Det opplyses i tillegg om at det er et arbeidskrevende tiltak og at det ikke er ønskelig med ukjente folk i kalvende reinflokk.

I tråd med forskriften foreslår vi å gi fellessøknader fra reinbeitedistrikt en noe høyere prioritering med samme begrunnelse for prioritering av fellessøknader om intensiv gjeting.

Tidlig slakt av kalv

I 2025 utbetalte Statsforvalteren overkant av 250 000,- i FKT-tilskudd til tidlig slakting av kalv. Det er en del mindre sammenlignet med fjoråret. I år har vi mottatt fire søknader med en samlet søknadssum på om lag 500 000,-. Kostnadene i søknaden er i hovedsak knyttet til bruk av helikopter i forbindelse med samling i forkant av slakting.

Tidlig slakt er hjemlet i FKT-forskriften § 6 nr. 1 *Tiltak som fysisk skiller rovdyr og tamrein*, bokstav c) *Tidlig slakting av kalv for å unngå tap til rovvilt og tidlig samling gjennomføres i forbindelse med slik slakting*. Tiltaket er ansett som et direkte tapsreduserende tiltak, med god tapsreduserende effekt. Det økte uttaket av kalv tidlig på høsten kan bidra til redusert tap og bakgrunnen for dette er:

- Kalv er generelt mer utsatt enn voksne for tap til både rovdyr og andre tapsårsaker

- Tilveksten til kalv er svært begrenset utover seinhøsten, slik at det er lite å vinne på slaktevekter ved å vente med kalveslaktingen.
- Ved å ha en lavere andel kalv på vinterbeite, belastes beitene mindre og simlene kan prioritere egen kondisjon
- Forskning viser at man i mange tilfeller kan høyne kjøttproduksjonen og lønnsomheten i reindrifta ved å øke kalveslaktingen.

Potensielle ulemper med tidlig slakt av kalv kan være brunstforstyrrelser dersom man samler rein før brunsten slipper, samt merarbeid og økte kostnader hvis det ikke er mulig å bruke snøskuter.

I dialogmøte med næringa i forbindelse med utarbeiding av FKT-saksframlegget ble det trukket fram at dette tiltaket var et direkte målbart tiltak ved at en slakta kalv faktisk er en kalv som har ikke er tapt til rovvilt. Det kom også fram at tiltaket kan stimulere til økt produksjon på flere måter og at det generelt er et ønsket tiltak. Det ble diskutert ulike måter for å stimulere at flere i Nordland kan vurdere å søke og gjennomføre tidlig slakt. Blant annet om muligheten for å sette av midler slik at alle som slakter kalv før 15. november har mulighet til å sende inn dokumentasjon på dette og få utbetalt et kalveslaktetilskudd per kalv som er slaktet. Sekretariatet er enig i at dette kan være et godt forslag til å stimulere for økt produksjon i Nordland, samt at det er et direkte tapsreduserende tiltak, og vi ønsker å undersøke om dette kan være mulig å gjennomføre med tanke på økonomiregelverket og det elektroniske søknadssenteret.

På bakgrunn av momentene nevnt ovenfor, foreslår vi å beholde satsen på 500,- per kalv som slaktes. Videre foreslår vi å videreføre samme praksis vedrørende at sats per kalv gis per kalv som slaktes innen 15. november og som innrapporteres i henhold til regelverket. Samt at det i tillegg kan gis noe tilskudd til bruk av helikopter for samling før slakting, slik at tiltaket lettere kan gjennomføres før det blir skuterføre. Vi foreslår at det kan være mulighet for å søke om utsatt frist til 30. november av hensyn til værforhold, slakterikapasitet og eventuelle andre relevante forhold.

Andre tiltak

Vi har mottatt søknader om håndholdte termiske kikkerter for å holde oversikt med reinflokken, samt innkjøp av snøskuter. Tidligere år har vi avslått slike søknader, da vi vurderer at dette er utstyr som kan anses som en ordinær del av drifta. I forhold til kikkert, viser vi til at innkjøpet kan anses som en ordinær del av drifta, og at vi heller foreslår å prioritere midler til innkjøp av drone og radiobjeller for å øke kunnskapsgrunnet.

Samordning med tilskudd over reindrifftsavtalen

Fôring av rein og transport av rein til alternative beiteområder kan også være tilskuddsberettiget etter reindrifftsavtalen. I slike tilfeller kan det være behov for å samordne FKT-midler med andre offentlige midler. Det gjelder også ordningen *Tilskudd til utgifter ved fôring og flytting som følge av manglende konvensjon mellom Norge og Sverige om reinbeite*, hvor Ildgruben, Saltfjellet, Byrkije og Balvatn har søkt om tilskudd de siste årene. Videre vil det i år med beitekrise være mulig for berørte distrikt å søke om midler fra kriseberedskapsfondet.

Jakt og felling

Det foreligger klare politiske målsettinger om at kommunene skal etablere godt skolerte og lokale fellingslag der det er aktuelt, og at opplæringen av disse skal styrkes. Det skal etableres kurstilbud og prioriteres midler til jevnlig kursing med mål om å øke effektiviteten ved skadefelling av rovvilt ved akutte skadesituasjoner.

FKT-forskrifta § 7 Andre tiltak som er direkte tapsreducerende, nr. 3 Tilskudd til kommuner for tilrettelegging, organisering og forberedelser for framtidige skadefellingsoppdrag i regi av kommunale/interkommunale fellingslag, tar for seg tilskudd til dette formålet. De siste fire årene har det nasjonalt blitt satt av 10 millioner kroner til tilrettelegging for kommunale og interkommunale skadefellingslag, utover den økonomiske rammen som er tildelt de ulike rovviltregionene de siste årene. Basert på innkomne søknader har Statsforvalteren meldt inn fylkesvis behov for tildeling av tilskudd til formålet. Deretter har direktoratet tildelt øremerkede midler i et supplerende tildelingsbrev i slutten av april.

I 2025 mottok vi søknader fra følgende kommunale og interkommunale skadefellingslag: Bindal og Nærøysund, Grane, Rana, indre Salten, Fauske/Sørfold, Hamarøy/Steigen, Narvik/Evenes/Tjeldsund/Gratangen/Lavangen, i tillegg til at det ble sendt inn en søknad om et kurs i radiobruk på tvers av ulike lag. Omsøkt søknadssum var om lag 2,3 millioner kroner. Statsforvalteren vurderte de innkomne søknadene og meldte inn et behov på om lag 1,1 millioner kroner til direktoratet. I supplerende tildelingsbrev i april ble det satt av 1,3 millioner kroner til formålet i Nordland, og det ble utbetalt ca. 1 280 000,- i tilskudd i 2025.

I år ble det ikke satt av slike øremerkede midler i Statsbudsjettet, og ordningen er nå slik den opprinnelig har vært, ved at Rovviltneimnda selv, ut fra totalbudsjettet til regionen, skal avsette midler til formålet og som Statsforvalteren fordeler til de ulike kommunale skadefellingslagene.

I år har vi mottatt 12 søknader fordelt på 10 lag med en søknadssum på om lag 2,9 millioner kroner. Det søkes om teknisk utstyr som skal effektivisere felling slik som viltkameraer, termiske droner, jaktradioer og repetere, og termiske og optiske kikkerter. I tillegg søkes det om midler til jaktbekledning, truger, mobil åtebu, ulike hundeprosjekt og kompetanseheving i form av kursing og skytetrening.

I forkant av utarbeiding av saksframlegget tok Statsforvalteren kontakt med alle etablerte lag i fylket og etterspurte hvert lag om omfang av teknisk utstyr slik at vi bedre kan fordele midler etter behov. Ut fra dette så vi at enkelte lag har et betydelig antall viltkameraer og kikkerter. I tillegg har enkelte lag innkjøpt droner og det er benyttet en del midler til innkjøp av jaktutstyr som jaktradioer, GPS-peilere til hunder, truger, klær og så videre.

Vi foreslår å videreføre satsing på kompetanseheving knyttet til skadefelling, men samtidig vurderer at det vil være riktig å justere budsjettet ned nokså mye sammenlignet med de tre siste årene. Dette på bakgrunn av at det de siste årene har blitt benyttet betydelige midler på kompetanseheving og tekniske hjelpemidler, og at budsjettposten nå inngår i totalbudsjettet. Vi mener det er riktig at det fortsatt prioriteres, samtidig ser vi at det omsøkes betydelige midler til innkjøp av utstyr, og vi stiller spørsmål ved om det er nødvendig med det omfanget det omsøkes, både når det gjelder antall av teknisk utstyr, og teknisk stand. Skadefelling på barmark er vanskelig, og selv om man fortsetter å ha stort fokus på kompetanseheving og innkjøp av teknisk utstyr, er vi tvilende til at vi vil oppnå en høy gjennomføringsgrad i form av vellykkede skadefellinger på den tiden av året.

Vi foreslår å prioritere kompetanseheving i form av skytetrening og kurs, samt noe midler til innkjøp av teknisk utstyr. Vi vil prioritere kommuner med vesentlig rovviltskader og gjennomførte fellingsoppdrag, jf. FKT-forskriften § 7 nr. 3, samtidig som vi benytter oss av den innhentede informasjonen om tekniske hjelpemidler per lag.

Vi har ikke mottatt søknad om andre tiltak som kan bidra til mer effektiv jakt, felling og fangst.

Akutt- og hastesaker

Skadefelling

Skadefelling blir i hovedsak gjennomført av kommunale skadefellingslag, mens noen få tillatelser gis til næringa selv, som da organiserer fellingsforsøket og rapportering selv. Med hjemmel i rovviltforskriften § 9a skal kommunale skadefellingslag motta godtgjøring for skadefellingsforsøk, mens ikke-kommunale fellingslag som gjennomfører fellingsforsøkt kun har rett på å få dekket påløpte utgifter i forbindelse med skadefellingsforsøk med hjemmel i rovviltforskriften § 9.

I 2025 ble det gitt tillatelse til skadefelling ved tre anledninger som har belastet budsjettet. I tillegg ble kostnadene for fellingstillatelsen på gaupe i deler av Fauske og Sørfold kommuner belastet 2025-budsjettet siden tillatelsen ble gitt såpass sent i desember 2024.

I februar ble det gitt tillatelse til skadefelling av gaupe på bakgrunn av tap av rein til gaupe i deler av Vefsn kommune. Tillatelsen ble gitt til reindrifta, men ble ikke effektuert. Senere ble det gitt tillatelse til skadefelling av bjørn i deler av Hattfjelldal kommune på bakgrunn av tap av sau ved to anledninger i august. Det kommunale fellingslaget gjennomførte fellingsforsøkene og ingen av tillatelsene ble effektuert. Samlede kostnader på skadefelling i 2025 ble kr 156 680,-.

I juli ble det gitt skadefellingstillatelse på gaupe i samarbeidsområdet for region 7 og 8 i forbindelse med tap av sau, som ble belastet region 8 sitt budsjett. Det kommunale skadefellingslaget lyktes å få tatt ut en gaupe.

Akutte tiltak i beitenæringene

Statsforvalteren kan etter søknad gi tilskudd til beitenæringene til gjennomføring av akutte tapsforebyggende tiltak. Tilskudd til akutte forebyggende tiltak er forbeholdt spesielle situasjoner hvor det er fare for store tap til rovdyr, og skal brukes på tiltak som forventes å ha direkte tapsreduserende effekt, eller der slik effekt kan oppnås ved kombinasjon av tiltak. Hvilke tiltak som i størst mulig grad gir denne effekten, kan variere mellom beiteområde, dyreslag, tid på året, samt hvilken rovdyrart som er til stede i beiteområde. Statsforvalteren må derfor ved vurdering av tiltaket ta hensyn til hva som i det enkelte område gir en direkte tapsreduserende effekt.

Dersom beitebruker ønsker midler til akutte forebyggende tiltak, skal økonomisk ramme og andre vilkår på forhånd avtales med Statsforvalteren før søknaden sendes inn.

I forvaltningsplanen står det følgende om kriterier for tildeling av akuttmidler:

«Få, om ikke noen skadesituasjoner er helt like, og dyreeier oppfordres derfor til å kontakte Fylkesmannens miljøvernabdelingen når en eventuell skadesituasjon oppstår. Midler til forebyggende tiltak og eventuelt tillatelse til skadefelling kan innvilges når situasjonen vurderes som akutt. Om det foreligger en akutt tapssituasjon vil bli vurdert ut fra:

- Antall sau/rein påvist drept av fredet rovvilt, tap sist uke og tapsutvikling, vil bli tungt vektlagt. Antall sau/rein i beiteområde vil være av betydning.*
- Anslåtte tap av sau/rein til fredet rovvilt den siste tiden, bl.a. manglende lam ut fra søyenes kodemerking.*
- Kunnskap om rovviltforekomst i det aktuelle området, herunder også evt. samlet belastning fra flere rovviltarter.»*

Videre står det i Miljødirektoratet sin veiledning til søknad om akutte tapforebyggende tiltak, følgende om kriterier for å tildele akuttmidler: «*For at en søknad om akutte tiltak skal innvilges bør følgende kriterier være til stedet:*

- *Det må være dokumentert et visst skadeomfang fra fredet rovvilt*
- *Potensialet for framtidig og vedvarende skade må være til stedet*
- *Skadesituasjonen må være akutt og pågående».*

De siste årene har vi gjennom ordinær søknadsrunde gitt tilsagn til en del beitelag om FKT-midler i forkant av beitesesongen som de har som beredskapsmidler til å iverksette kortvarig, intensivt tilsyn dersom det oppstår akutte tapssituasjoner, jf. kriteriene i FKT-forskrifta. Vi foreslår å videreføre denne praksisen. Slike tilsagn belaster ikke potten avsatt til akuttmidler.

Av de avsatte akuttmidlene til løpende fordeling i 2025, ble 300 000,- utbetalt til reindrifta i forbindelse med akutte tapssituasjoner. Kr 130 000,- av disse ble utbetalt i 2025, men gjennomført medio desember 2024. Den totale andelen av midlene ble brukt til tiltakene intensivering av tilsyn/gjeting, intensivering av tilsyn i kombinasjon med tilleggsfôring eller innleie av helikopter for effektiv samling og flytting av rein. Tiltakene er hjemlet i § 6 nr. 3 *Kortvarig ekstraordinært tilsyn ved akutte rovdyrskader og i kombinasjon med bruk av andre tiltak*. Vår erfaring med tyngre tiltak som samling og flytting kan være effektivt dersom skader oppstår i forkant av planlagt flytting. Da kan vi bidra til å effektivisere flyttingen ytterligere og/eller til at den kan gjennomføres tidligere enn planlagt. Tiltaket er mer kostnadskrevende, men samtidig vurderer vi at det i enkelte tilfeller kan ha god tapsreducerende effekt ved å skille rovdyr og beitedyr. Videre erfarer vi at intensivering av tilsyn med eller uten kombinasjon med tilleggsfôring er et nyttig tiltak som bidrar til bedre oversikt, at reinen kan holdes mer samlet og at gjeters tilstedeværelse kan virke rovdyravskrekkende. Intensiv gjeting bidrar også til å bedre grunnlaget for å iverksette andre tiltak som for eksempel flytting av rein eller iverksette skadefellingsforsøk. Rapporteringen fra gjennomførte tiltak er imidlertid varierende. Dette fører til ekstraarbeid både for tilskuddsmottaker og Statsforvalteren, og også noen tilfeller hvor de ikke får utbetalt tilskudd på grunn av manglende eller svært sen rapportering.

Videre ble det utbetalt kr 115 000,- til tiltak i sauenevinga flere steder i forbindelse med akutte tapssituasjoner. I 2025 var gjennomførte tiltak utelukkende ekstraordinært tilsyn. Tilsynet ble gjennomført i forbindelse med tap til kongeørn i Hadsel og Hattfjelldal, tap til gaupe i Fauske, Narvik og Saltdal og tap til bjørn i Hattfjelldal.

Akuttmidler er et viktig virkemiddel for å iverksette raske tiltak i beitenæringene for å håndtere akutte skadesituasjoner som kan oppstå gjennom året. I 2025 ble det satt av 1,5 millioner kroner til skadefellingsutgifter, akuttsaker og andre hastesaker. Det totale forbruket på denne budsjettposten endte på kr 571 680,-. Dette er noe mindre enn i 2024.

Behovet for akuttmidler vil variere mellom år, og vi erfarer at det er lurt å ha en forholdsvis romslig ramme, og heller omfordele ubrukte midler mot slutten av året. Sett i lys av at vi har sett en økning i antall ynglinger av både gaupe og jerv i regionen, vurderer vi at det fortsatt kan være fornuftig med en romslig budsjettpost, selv om forbruket de siste årene har vært betydelig lavere enn rammen.

Vi foreslår å budsjettere med samme beløp som de siste årene, på kr 1,5 millioner, til akutte tiltak. Dette vil fortsatt kunne gi mulighet til å bidra til finansering av kortvarig intensivt tilsyn med flere innleide gjeterer eller til rask samling og flytting av rein til områder som kan være mindre rovviltutsatte.

Konfliktdempende tiltak

FKT-midlene brukes primært til tiltak som kan bidra til reduserte tap av sau og rein. I tillegg kan det gis tilskudd til personer, kommuner og organisasjoner for tiltak som skal bidra til kunnskap om og forståelse for rovvilt, rovviltforvaltning og konflikthåndtering, jf. FKT-forskriften § 9. Det fremgår i forskrifta at tiltak rettet mot barn og unge skal prioriteres.

I 2025 ble det brukt ca. 300 000,- på konfliktdempende tiltak. For videreføring av prosjektet «Uerstattelig» og rovviltskolen i Nordland i regi av Stiftelsen Nordland nasjonalparksenter ble det brukt 250 000,-. Det ble også utbetalt kr. 53 000,- til transport av skoleklasser i søndre Nordland til besøkssenter for rovdyr i Namskogan.

I år har vi mottatt søknader fra de to samme aktørene som fjoråret, med en total søknadssum på kr 507 500,-. Vi foreslår at det åpnes for å delvis innvilge søknadene.

FoU og diverse

I 2025 ble det gitt tilskudd til videreføring av viltkameraprojektet i regi av Nordlandsforskning (197 000,-). Videre ble tilskudd til SCANDCAM-prosjektet også videreført i 2025, med bruk av restmidler utbetalt i desember 2024.

I år har vi mottatt følgende søknader om midler til å dekke ulike prosjekter, med samlet søknadssum på kr 417 000,-:

- Universitetet i Innlandet - Dronebasert bestandsovervåking, merking og bedøving av store rovdyr – 100 000,-.

Målsettingen til prosjektet er å teste forutsetninger og tekniske løsninger for kostnads- og tidseffektiv, samt miljøvennlig sporing, forfølgelse og bedøvelse av store rovdyr. Langsiktige og konfliktdempende effekter forventes å være: effektivisering og kvalitetssikring av bestandsregistrering, bedre rekognosering i kjente skadeområder, raskere og mer vellykket håndtering av skadetilfeller (bedøving, merking eller avlivning).

- NIBIO - Driftsrelaterte faktorer og tap av lam på beite – 93 000,-

Ifølge tall fra organisert beitebruk tapes ca. 7 % av alle lam som slippes på beite i Norge. Tapet utgjør store verdier. For å redusere tapene, samt redusere konfliktnivået, er kunnskap om årsaker samt formidling av dette til berørte parter viktig. Ut fra eksisterende litteratur (ikke minst alle tapsundersøkelser for lam som er gjennomført de siste 30 år) skal det lages en veileder for sauenæringa som beskriver de beste driftspraksisene og sammenhenger som kan bidra til å redusere det totale lamme- og søyetapet på utmarksbeite. Tap til fredet rovvilt er en viktig del av dette.

- Norske kadaverhunder – 20 000,-

Nasjonal beredskapstelefon som er åpen hele året, men også utvidet åpningstid i perioden mai til november. Norske kadaverhunder bidrar til tilsyn med kadaverhund, søknader om støtte til dette, sankning med hunder med mer.

- Nordlandsforskning – videreføring av viltkameraprojektet – 204 000,-

Videreføre og utvide prosjektet. Det er ønskelig å sette ut flere kameraer i områder det ferdes mindre folk, samt utplassering av kameraer på Kjerringøy hvor det er lite påvist rovviltforekomst og lite påviste rovviltskader. Det ble i fjor sommer avdekt at det var gaupe på Kjerringøy gjennom et viltkamerabilde.

Vi anbefaler av det åpnes for å gi en delvis innvilgning av søknaden til videreføring av viltkameraprojektet i regi av Nordlandsforskning og at Statsforvalteren har dialog med aktørene om hvordan prosjektet kan utformes for å få en best mulig måloppnåelse. Vi anbefaler også at det åpnes for å gi støtte til NIBIO for sammenstilling og utarbeiding av faktaark basert på en rekke tidligere prosjekter vedrørende tap av sau og lam på utmarksbeite. Videre foreslår vi at nemnda kan gi noe støtte til norske kadaverhunder, samt prosjektet om dronebasert bestandsovervåking, merking og bedøvelse av store rovdyr. Imidlertid ønsker vi for droneprosjektet å belaste budsjettposten for tjenestekjøp.

Fordeling av eventuelle ubrukte midler på slutten av året

I forvaltningsplanen er det gitt føringer til fordeling av eventuelle ubrukte FKT-midler på slutten av året:

- Restmidler kan benyttes til finansiering av flerårige prosjekter av større omfang
- Restmidler kan benyttes til tiltak som initieres av rovviltnemnda eller Statsforvalteren
- Dersom mengden restmidler gir rom for det, kan disse benyttes til tiltak i reindrifta som skal gjennomføres vinterhalvåret. I slike tilfeller skal Statsforvalteren informere alle reinbeitedistrikt om muligheten til å søke midler innen en fastsatt frist. Slike midler til utbetalt forskuddsvis i starten av desember.

De siste årene har Statsforvalteren fått fullmakt til å fordele restmidler uten at det er en egen sak i nemnda på slutten av året. Dette fordi november og desember er svært hektisk med erstatningsoppgjør på sau, økonomirapportering og så videre. Det er ikke ønskelig å måtte bruke tid på å forberede og avholde et nemndsmøte i denne perioden. Det er også mer smidig ved at vi kan gi noe raskere svar til reindrifta om tilgjengelige restmidler så snart vi har tilstrekkelig oversikt over årets forbruk. For at det skal være mulig å gjennomføre denne ekstra tildelingen, må det være rom for at Statsforvalteren gir en kort og absolutt søknadsfrist etter at det er opplyst om eventuelle tilgjengelige midler.

Vi foreslår å videreføre dette i 2026, hvor bruken av restmidler vil gjøres i samsvar med nemndas føringer i bruk av FKT-midler og i samsvar med føringene i forvaltningsplanen.

Tjenestekjøp, kap. 1420.21

Denne budsjettposten kan brukes til tjenestekjøp og forskningsaktivitet, for eksempel forsknings- og utredningsoppgaver som bidrar til utvikling og iverksetting av effektive forebyggende tiltak, eller evaluering av effekter av igangsatte tiltak, jf. FKT-forskrifta § 8. Bakgrunnen for dette er en egen post for å sikre riktig budsjettering i tråd med Stortinget bevilgningsreglement der det er mer hensiktsmessig å kjøpe tjenester framfor utbetaling av tilskudd. I 2025 var den totale økonomiske rammen for region 7 – Nordland på kr 500 000,- og vi utbetalte kr 498 439,-.

Tabell 3. Oversikt over forbruk i 2025 for budsjettposten Tjenestekjøp, kap. 1420.20 og budsjett for 2026.

Tjenestekjøp, kap. 1420.21	Forbruk 2025	Budsjett 2026
Bestandsregistrering av rovvilt, dusører	241 690,-	300 000,-

Drift av kvotetelefon for kvotejakt og lisensfelling	2 000,-	2 000,-
Bjørnesporing i Sverige	54 749,-	55 000,-
SCANDCAM, NINA	200 000,-	
Universitetet i Innlandet, droneprosjekt	-	50 000,-
Årlig reindriftsseminar, Statsforvalteren	-	50 000,-
SUM	498 439,-	457 000,-

Vi foreslår å videreføre praksisen med bruk av disse midlene til bestandsregistrering i form av etablert dusørordning. Vi vurderer at droneprosjektet til Universitetet i Innlandet faller innenfor budsjettpost formålet og foreslår at nemnda kan bidra til droneprosjektet her. Vi foreslår også å fortsette praksis med å medfinansiere Statsforvalteren årlige reindriftsseminar for reindriften og Nordland og drift av kvotetelefon for kvotejakt og lisensfelling og vakttelefon.

Sak 10/2026 Dialogmøte med verneorganisasjonene

Den 16. september sendte Aktivt rovdyrvern en e-post til Kim André Haugan Schei, hvor Aktivt rovdyrvern uttrykte ønske om å bli invitert til et dialogmøte med rovviltneemnda i region 7. I e-posten viste Aktivt rovdyrvern til at flere rovviltneemnder har invitert ulike dyreverneorganisasjoner til dialogmøter, og at slike arenaer har gitt dem som verneorganisasjoner anledning til å utveksle kunnskap, fremme sine synspunkter, og ikke minst til å lytte til og lære av forvaltning, politikere og andre aktører.

I nemndsmøte 7/2025 ble nemnda enige om at det skulle settes opp en sak om dialogmøte med verneorganisasjonene på neste nemndsmøte, og at leder Kim André Haugan Schei skulle takke for henvendelser og at nemnda skulle komme tilbake med møtepunkt, og samtidig minne om at verneorganisasjonen er velkomne til å delta på alle nemndsmøter.

Sak 11/2026 Eventuelt

Med hilsen

Katrine Erikstad (e.f.)
avdelingsdirektør

Tore Vatne
seksjonsleder

Dokumentet er elektronisk godkjent

Vedlegg:

- 1 Vedlegg 1 - Planleggingsrammer for regionale rovviltneemnder 2026 - forebyggende og konfliktdempende tiltak (FKT) og drift
- 2 Vedlegg 2 - Akuttsaker behandlet av SFNO
- 3 Vedlegg 3 - Brev til Rowiltneemnda i region 7
- 4 Vedlegg 4 - Utbetalte restmidler desember 2025